31977L0311

28.4.1977 *EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA* L 105/1

NÕUKOGU DIREKTIIV,

29. märts 1977,

põllu- või metsamajanduslike ratastraktorite juhtide poolt tajutava müra taset käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta

(77/311/EMÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 100,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, [1]

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, [2]

ning arvestades, et:

4. märtsi 1974. aasta direktiivis 74/150/EMÜ põllu- või metsamajanduslike ratastraktorite juhtide poolt tajutava müra taset käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta [3] ettenähtud EMÜ tüübikinnitusmenetluse rakendamiseks tuleks vastu võtta sätted, mis tagavad selliseid traktoreid juhtivate põllumajandustöötajate ohutud töötamistingimused, eriti nende kuulmise kaitse;

nimetatud sätted on eriti vajalikud, sest ainult kahes liikmesriigis on kehtestatud üksikasjalikud sätted ülalmainitud traktorite juhtide poolt tajutava müra osas;

erinevused ülalmainitud siseriiklikes õigusaktides võivad takistada ühendusesisest kaubandust ning seeläbi raskendada ühisturu loomist ja toimimist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

1. Käesolevas direktiivis tähendab "põllumajandus- või metsatraktor" rataste või roomikutega varustatud mis tahes mootorsõidukit, millel on vähemalt kaks telge ja mille tähtsaim omadus on veojõud ning mis on mõeldud teatavate põllu- või metsamajanduses kasutatavate tööriistade, masinate või haagiste tõmbamiseks, lükkamiseks, vedamiseks või käitamiseks. See võib olla ette nähtud koorma või kaassõitjate veoks.

2. Käesolevat direktiivi kohaldatakse üksnes selliste lõikes 1 määratletud traktorite suhtes, mis on varustatud õhkrehvidega, millel on kaks telge ja mille maksimaalne valmistajakiirus on 6–25 km/h.

([1]) EÜT C 127, 18.10.1974, lk 34.
([2]) EÜT C 125, 16.10.1974, lk 30.
([3]) EÜT L 84, 28.3.1974, lk 10.

Artikkel 2

1. Ükski liikmesriik ei tohi keelduda traktorile EMÜ tüübikinnituse või siseriikliku tüübikinnituse andmisest või keelata traktori müüki, registreerimist või kasutuselevõtmist juhi poolt tajutava müra tasemega seotud põhjustel, kui müratase jääb järgmistesse piiridesse:

90 dB (A) vastavalt I lisale või

86 dB (A) vastavalt II lisale.

Üleminekuperioodi ajaks, mille tähtpäev määratakse enne 1. oktoobrit 1981, suurendatakse vastavalt direktiivi 74/150/EMÜ artiklis 13 sätestatud korrale ülalmainitud mürataseme piire vastavalt I lisa punktile 3.2.1.1 ja II lisa punktile 3.2.2.1 6 dB (A) võrra.

2. Üleminekuperioodi ajal, mille tähtpäev määratakse enne 1. oktoobrit 1981, võivad liikmesriigid vastavalt direktiivi 74/150/EMÜ artiklis 13 sätestatud korrale lubada ilma kabiinita traktorite siseriiklikku tüübikinnitust, müüki, registreerimist või kasutuselevõtmist, kui nende traktorite müratase jääb järgmistesse piiridesse:

96 dB (A) vastavalt I lisale või

92 dB (A) vastavalt II lisale.

Artikkel 3

Käesolevas direktiivis tähendab "kabiin" mis tahes konstruktsiooni, mis on valmistatud läbipaistvatest või mitteläbipaistvatest jäikadest komponentidest, mis ümbritseb juhti täielikult ja isoleerib ta väliskeskkonnast ning mida saab töötamise ajal püsivalt suletuna hoida.

Artikkel 4

Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed, mis tagavad, et traktorite müügiesitlusel ega reklaamis ei viidataks traktori juhi poolt tajutava müra tasemega seoses sellistele traktori omadustele, mida neil tegelikult ei ole.

Artikkel 5

Kõik muudatused, mis on vajalikud lisades esitatud nõuete kohandamiseks tehnika arenguga, võetakse vastu direktiivi 74/150/EMÜ artiklis 13 sätestatud korras.

Artikkel 6

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigusnormid 18 kuu jooksul alates direktiivi teatavakstegemisest ning teatavad sellest viivitamata komisjonile.

2. Liikmesriigid tagavad, et nende rahvuslike seaduste tekstid, mida nad käesoleva direktiiviga kaetud valdkonnas kohandavad, edastatakse komisjonile.

Artikkel 7

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 29. märts 1977

Nõukogu nimel

eesistuja

G. KAUFMAN

I LISA

MÕÕTEAPARATUUR, -TINGIMUSED JA -MEETOD

1. MÕÕTÜHIK JA MÕÕTEAPARATUUR

1.1. Mõõtühik

Müratase mõõdetakse A-kaalutud detsibellides, mida väljendatakse dB (A).

1.2. Mõõteaparatuur

Juhi poolt tajutava müra taset peab mõõtma müramõõturi abil, nagu on kirjeldatud Rahvusvahelise Elektrotehnikakomisjoni väljaande 179/1965 esimeses trükis.

Muutuvate näitude korral peab arvesse võtma maksimumväärtuste keskmist.

2. MÕÕTETINGIMUSED

Mõõtmised peab sooritama järgmistel tingimustel:

2.1. traktor peab olema koormamata, st ilma lisaseadmeteta, kuid traktoris peab olema jahutusvedelik, määrdeõli, täis kütusepaak ja juht. Juht ei tohi kanda ülemäära paksu rõivastust, salli ega peakatet. Traktoril ei tohi olla ühtegi eset, mis võiks moonutada mürataset;

2.2. rehvides peab olema sõiduki tootja poolt ettenähtud rõhk; mootor, jõuülekanne ja veoteljed peavad olema normaalsel töötemperatuuril ning radiaatoriribisid, kui need on paigaldatud, peab mõõtmise käigus lahti hoidma;

2.3. mootoriga käivitatavad või isekäivituvad lisaseadmed, nagu näiteks klaasipuhastid, sooja õhu ventilaator või jõuvõtuvõll ei tohi mõõtmise ajal töötada, kui need võivad müratast mõjutada; osad, mis tavaliselt töötavad mootoriga samal ajal, nagu näiteks mootori jahutusventilaator, peavad mõõtmise ajal töötama;

2.4. katsetuspiirkond peab olema avatud ja piisavalt vaikne koht; näiteks 50 meetri raadiusega lahtine ala, millel on vähemalt 20 meetri raadiusega enam-vähem tasane keskosa või kõva rajaga tasapinnaline osa, millel on võimalikult vähe konarusi ja võimalikult tasane pind. Rada peab olema nii puhas ja kuiv kui võimalik (nt ilma kruusa, puulehtede, lumeta jms). Kaldpinnad ja ebatasasused on lubatud üksnes siis, kui nende poolt põhjustatud müratase me muutused jäävad mõõteaparatuuri veatolerantsi piiridesse;

2.5. raja pind ei tohi põhjustada ülemäärast rehvimüra;

2.6. ilm peab olema hea ja kuiv, vähese tuulega või tuuletu. Tuulest või teistest müraallikatest tingitud juhi poolt tajutava ümbritseva müra tase peab olema vähemalt 10 dB (A) alla traktori müratase me;

2.7. kui mõõtmiseks kasutatakse sõidukit, peab seda igasuguste häirete vältimiseks pukseerima või juhtima traktorist piisaval kaugusel. Mõõtmiste ajal ei tohi ükski mõõtmisi häiriv ese või heli peegeldav pind paikneda lähemal kui 20 m kummalgi pool katserada ega traktori esi- või tagaosale lähemal kui 20 m. Nimetatud tingimust võib lugeda täidetuks, kui ülalkirjeldatud tingimustel põhjustatud müratase me muutused jäävad veatolerantside piiridesse; kui see ei ole nii, tuleb mõõtmised häirete kestuse ajaks katkestada;

2.8. kõik ettenähtud seeria mõõtmised peab läbi viima samal rajal.

3. MÕÕTEMEETOD

3.1. Mikrofon peab paiknema 250 mm istme kesktasapinnast selle külje suunas, kus müratase on kõrgem.

Mikrofoni diafragma peab olema suunatud ettepoole ja mikrofoni keskosa peab olema III lisas kirjeldatud istme võrdluspunktist 790 mm kõrgusel ja 150 mm eespool. Vältida tuleb mikrofoni ülemäärast vibreerimist.

3.2. Maksimaalse müratasemе väärtus dB (A) tuleb kindlaks määrata järgmiselt:

3.2.1. seeriaviisiliselt valmistatud kinnise kabiinikonstruktsiooniga traktorite kõik avad (nt uksed, aknad) peavad esmase mõõteseeria käigus olema suletud,

3.2.1.1. teise mõõteseeria käigus tuleb vastavad avad lahti jätta, eeldusel, et need ei tekita lahti jäetuna liiklusohtlikku olukorda; lahtikäivad tuuleklaasid peavad jääma suletuks;

3.2.2. müra tuleb mõõta, kasutades aeglast müramõõturi reaktsiooni koormusel, mis vastab maksimaalsele mürale käigul, mis annab edasiliikumise kiirusele 25 km/h lähima kiiruse.

Pöörlemissageduse regulaatori juhthoob peab olema täielikult avatud. Alustades ilma koormuseta, peab rakendatavat koormust suurendama, kuni määratakse maksimaalne müratase. Iga kord pärast koormuse suurendamist tuleb enne mõõtmist anda aega müratasemе stabiliseerumiseks;

3.2.3. müra tuleb mõõta, kasutades aeglast müramõõturi reaktsiooni koormusel, mis vastab maksimaalsele mürale mis tahes käigul, mis erineb punktis 3.2.2 nimetatud käigust ja millel registreeritud müratase on vähemalt 1 dB (A) üle punktis 3.2.2 nimetatud käigul registreeritud taseme.

Pöörlemissageduse regulaatori juhthoob peab olema täielikult avatud. Alustades ilma koormuseta, peab rakendatavat koormust suurendama, kuni leitakse maksimaalne müratase. Iga kord pärast koormuse suurendamist tuleb enne mõõtmist anda aega müratasemе stabiliseerumiseks;

3.2.4. müra tuleb mõõta koormamata traktori maksimaalsel valmistajakiirusel.

3.3. Katseprotokoll peab sisaldama müratasemе mõõtmisi, mis on läbi viidud järgmistel tingimustel:

3.3.1. käigul, mis annab 7,25 km/h lähima kiiruse;

3.3.2. mis tahes käigul, kui on täidetud punktis 3.2.3 kirjeldatud tingimused;

3.3.3. maksimaalsel valmistajakiirusel.

4. HINNANGUKRITEERIUMID

Punktides 3.2.1, 3.2.2, 3.2.3 ja 3.2.4 kirjeldatud mõõtetulemused ei tohi ületada artiklis 2 sätestatud piire.

II LISA

MÕÕTEAPARATUUR, -TINGIMUSED JA -MEETOD

1. MÕÕTÜHIK JA MÕÕTEAPARATUUR

1.1. Mõõtühik

Müratase mõõdetakse A-kaalutud detsibellides, mida väljendatakse dB (A).

1.2. Mõõteaparatuur

Juhi poolt tajutava müra taset peab mõõtma müramõõturi abil, nagu on kirjeldatud Rahvusvahelise Elektrotehnikakomisjoni väljaande 179/1965 esimeses trükis.

Muutuvate näitude korral peab arvesse võtma maksimumväärtuste keskmist.

2. MÕÕTMISTINGIMUSED

Mõõtmised peab sooritama järgmistel tingimustel:

2.1. traktor peab olema koormamata, st ilma lisaseadmeteta, kuid traktoris peab olema jahutusvedelik, määrdeõli, täis kütusepaak ja juht. Juht ei tohi kanda ülemäära paksu rõivastust, salli ega peakatet. Traktoril ei tohi olla ühtegi eset, mis võiks moonutada müratast;

2.2. rehvides peab olema sõiduki tootja poolt ettenähtud rõhk, mootor, jõuülekanne ja veoteljed peavad olema normaalsel töötemperatuuril ning kui mootoril on jahutusvõred, peavad need mõõtmise käigus täiesti lahti jääma;

2.3. mootoriga käivitatavad või isekäivituvad lisaseadmed, nagu näiteks klaasipuhastid, sooja õhu ventilaator või jõuvõtuvõll ei tohi mõõtmise ajal töötada, kui need võivad müratast mõjutada; osad, mis tavaliselt töötavad mootoriga samal ajal, nagu näiteks mootori jahutusventilaator, peavad mõõtmise ajal töötama;

2.4. katsetuspiirkond peab olema avatud ja piisavalt vaikne koht: näiteks 50 meetri raadiusega lahtine ala, millel on vähemalt 20 meetri raadiusega enam-vähem tasane keskosa või kõva rajaga tasapinnaline osa, millel on võimalikult vähe konarusi ja võimalikult tasane pind. Rada peab olema nii puhas ja kuiv kui võimalik (nt ilma kruusa, puulehtede, lumeta jms). Kaldpinnad ja ebatasasused on lubatud üksnes siis, kui nende poolt põhjustatud müratasemе muutused jäävad mõõteaparatuuri veatolerantsi piiridesse;

2.5. raja pind ei tohi põhjustada ülemäärast rehvimüra;

2.6. ilm peab olema hea ja kuiv, vähese tuulega või tuuletu.

Tuulest või teistest müraallikatest tingitud juhi poolt tajutava ümbritseva müra tase peab olema vähemalt 10 dB (A) alla traktori müratasemе;

2.7. kui mõõtmiseks kasutatakse sõidukit, peab seda igasuguste häirete vältimiseks pukseerima või juhtima traktorist piisaval kaugusel. Mõõtmiste ajal ei tohi ükski mõõtmisi häiriv ese või heli peegeldav pind paikneda lähemal kui 20 m kummalgi pool katserada ega traktori esi- või tagaosale lähemal kui 20 m. Nimetatud tingimust võib lugeda täidetuks, kui ülalkirjeldatud tingimustel põhjustatud müratasemе muutused jäävad veatolerantside piiridesse; kui see ei ole nii, tuleb mõõtmised häirete kestuse ajaks katkestada;

2.8. kõik ettenähtud seeria mõõtmised peab läbi viima samal rajal.

3. MÕÕTEMEETOD

3.1. Mikrofon peab paiknema 250 mm istme kesktasapinnast selle külje suunas, kus müratase on kõrgem.

Mikrofoni diafragma peab olema suunatud ettepoole ja mikrofoni keskosa peab olema III lisas kirjeldatud istme võrdluspunktist 790 mm kõrgusel ja 150 mm eespool. Vältida tuleb mikrofoni ülemäärast vibreerimist.

3.2. müratase tuleb kindlaks määrata järgmiselt:

3.2.1. traktor peab liikuma mööda rajalõiku ühel ja samal katsekiirusel vähemalt 3 korda 10 sekundi vältel;

3.2.2. seeriaviisiliselt valmistatud kinnise kabiinikonstruktsiooniga traktorite kõik avad (nt uksed, aknad) peavad esmase mõõteseeria käigus olema suletud,

3.2.2.1. teise mõõteseeria käigus tuleb vastavad avad lahti jätta, eeldusel, et need ei tekita lahti jäetuna liiklusohtlikku olukorda; lahtikäivad tuuleklaasid peavad jääma suletuks;

3.2.3. müra tuleb mõõta maksimaalse pöörete arvu juures, kasutades aeglast müramõõturi reaktsiooni, st käigul, mis annab kiirusele 7,25 km/h lähima kiiruse nimi-pöörlemissagedusel. Mõõtmiste teostamise ajal peab traktor olema koormamata.

4. HINNANGUKRITEERIUMID

Punktides 3.2.2 ja 3.2.3 kirjeldatud mõõtetulemused ei tohi ületada artiklis 2 sätestatud piire.

III LISA

ISTME VÕRDLUSPUNKTI MÄÄRAMINE

1. MÕISTE

1.1. Istme võrdluspunkt (S) on punkt istme keskmisel pikitasapinnal, kus alumise seljatoe tangentsiaaltasapind ja horisontaaltasapind lõikuvad. Nimetatud horisontaaltasapind lõikab istmepadja plaadi alumist pinda 150 mm istme võrdluspunktist eespool.

2. ISTME VÕRDLUSPUNKTI MÄÄRAMINE

2.1. Istme võrdluspunkt tuleb kindlaks määrata, kasutades käesoleva lisa liite joonistel 1 ja 2 kujutatud seadet, mis võimaldab simuleerida inimese poolt tekitatavat koormust.

2.2. Iste tuleb seada lubatud vertikaalse reguleerimisvahemiku keskele, kusjuures nimetatud reguleerimine ei sõltu horisontaalsest reguleerimisest. I ja II lisa lõikes 3 nimetatud mikrofoni asukoha kindlaksmääramiseks peab iste olema horisontaalse reguleerimisvahemiku keskpunktis või sellele nii lähedal kui võimalik.

3. SEADME KIRJELDUS

3.1. Punktis 2.1 nimetatud seade peab koosnema istmepadja plaadist ja kahest seljatoe plaadist.

3.2. Alumine seljatoe plaat peab olema ühendatud istmikuluu- (A) ja nimmepiirkonnas (B), kusjuures liigendi (B) kõrgus on reguleeritav (vt joonis 2).

4. SEADME PAIGALDAMINE

Seade paigaldatakse järgmiselt:

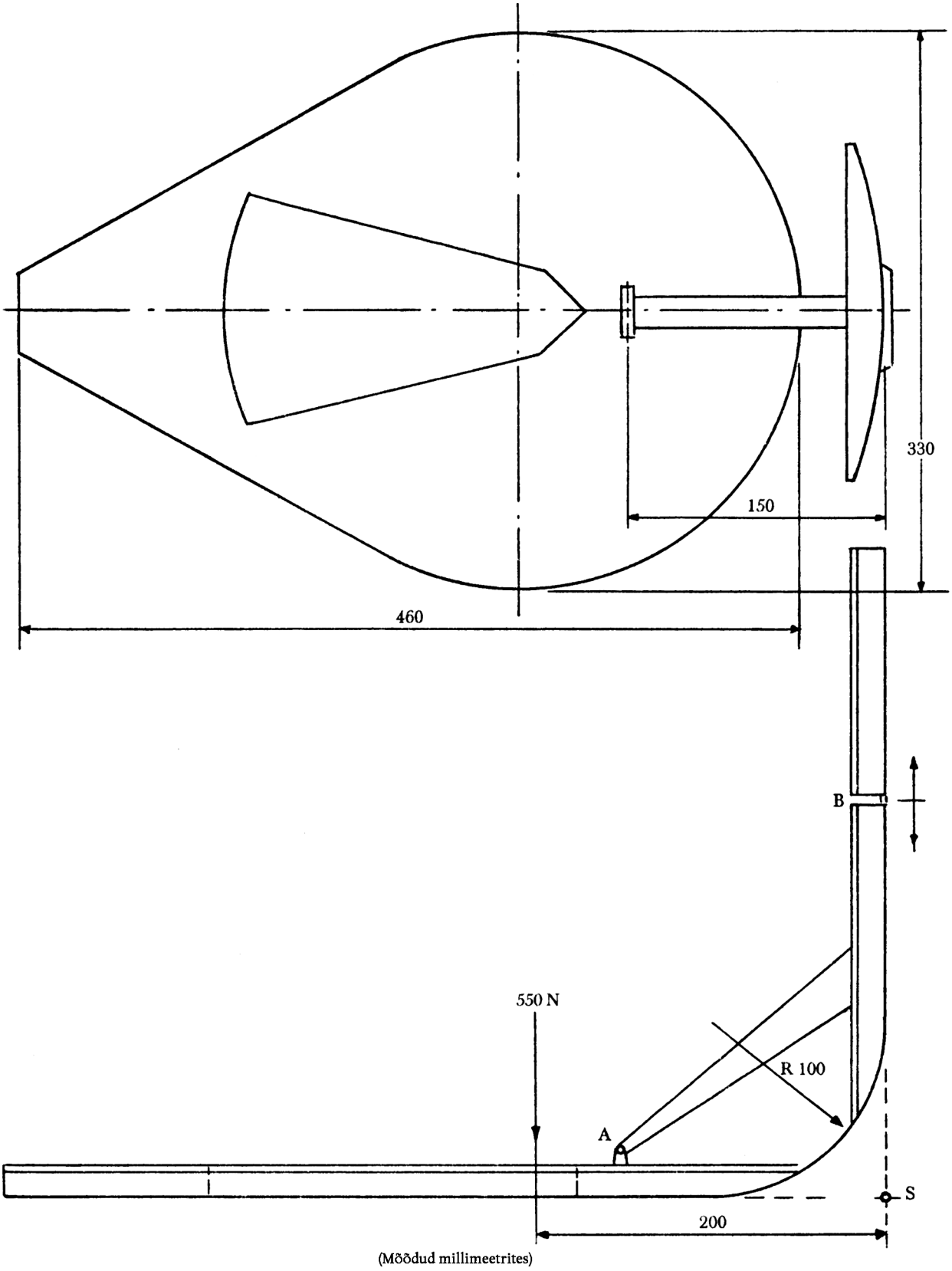
4.1. seade asetatakse istmele;

4.2. seejärel koormatakse seade liigendist (A) 50 mm eespool asetsevas punktis jõuga 550 N ning surutakse kergelt kaks seljatoe plaati tangentsiaalselt vastu seljatuge;

4.3. kui seljatoe alumise piirkonna konkreetset puutujat ei ole võimalik kindlaks määrata, peab vertikaalasendis alumise seljatoe plaadi suruma kergelt vastu seljatuge;

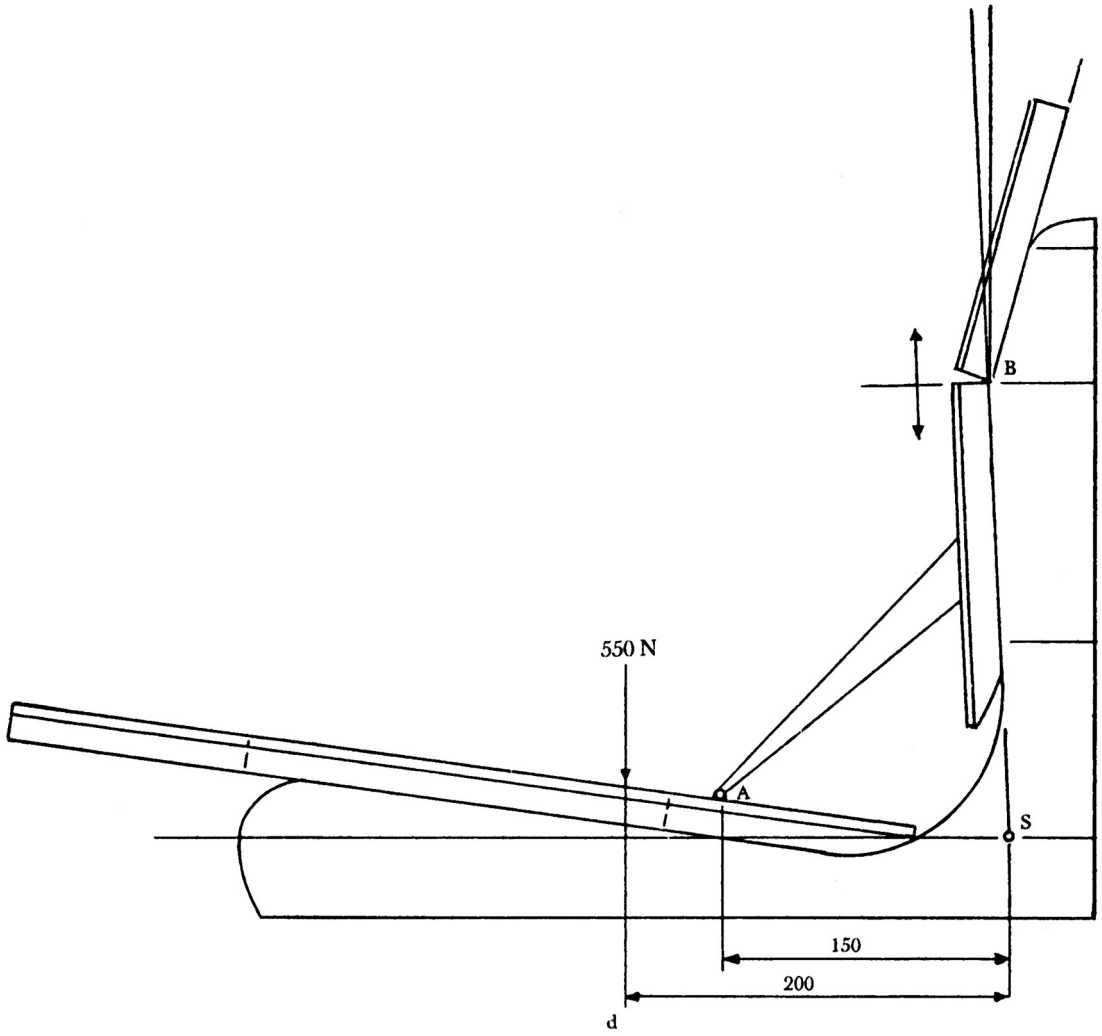
4.4. juhi kaalu järgi reguleeritava vedrustusega istmete korral peab vedrustuse seadistama nii, et iste asetseks kahest piirasendist võrdsel kaugusel.

LIIDE

Joonis 1

Istme võrdluspunkti määramise seade

(Mõõdud millimeetrites)

Joonis 2

Istme võrdluspunkti määramise meetod.